

วิธีดำเนินงานและวิธีรวบรวมข้อมูล

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2512 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 จำนวน 232 คน แยกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง 116 คน ในจำนวนนี้เป็นนักเรียนชาย 71 คน และนักเรียนหญิง 45 คน

2. นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ 116 คน ในจำนวนนี้เป็นนักเรียนชาย 90 คน และนักเรียนหญิง 26 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม 2 ชุด คือ แบบสอบถามนักเรียน และแบบสอบถามผู้ปกครอง ทั้งรายละเอียดคือไปนี้

1. แบบสอบถามนักเรียนแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

1.1 แบบสอบถามซึ่งคัดแปลงจาก Mooney Problem Check Lists ประกอบด้วยปัญหาต่าง ๆ 140 ข้อ เป็นปัญหาคำต่าง ๆ 7 ประเภท ได้แก่ ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาด้านการเงิน ปัญหาด้านครอบครัว ปัญหาการเรียน ปัญหาด้านแผนอนาคต และงานอาชีพ ปัญหาด้านการคบเพื่อนเพศเดียวกัน และปัญหาความการคบเพื่อนต่างเพศใน แต่ละประเภทจะมีปัญหา 20 ข้อ ผู้ตอบจะต้องขีดเครื่องหมายลงในช่องที่ตนเองมีปัญหใน

¹Ross L. Mooney, Leonard V. Gardon, The Mooney Problem Check Lists, High School Form, Ohio State University.

ข้อนี้ "จะ" จะใช้คะแนนสำหรับข้อนี้ เท่ากับ หนึ่ง ข้อใดที่ไม่มีเครื่องหมายใด ๆ จะได้คะแนนเป็นศูนย์

1.2 แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง

นักเรียนกับบิดามารดา จำนวน 30 ข้อ เพื่อให้เห็นชั้น (degree) ของความสัมพันธ์ จึงมีการแบ่งคำตอบออกเป็น 3 ชั้น คือ เสมอ บางครั้ง และไม่เคยเลย ถ้าข้อความใด แสดงความสัมพันธ์ในทางที่ดี (positive relationship) ก็ให้คะแนนเป็น 1, 0 และ -1 ตามลำดับ ถ้าข้อความใดแสดงความสัมพันธ์ในทางที่ไม่ดี (negative relationship) จะให้คะแนนกลับกัน คือ -1, 0, 1 ตามลำดับ คะแนนที่ผู้ตอบจะได้ คือ คะแนนรวมที่ได้จากข้อต่าง ๆ

1.3 แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษา

1.31 ความสนใจในวิชาเรียน ซึ่งมี 7 หมวดวิชา ได้แก่ หมวด วิชาวิทยาศาสตร์ หมวดวิชาคณิตศาสตร์ หมวดวิชาภาษาอังกฤษ หมวดวิชาภาษาไทย หมวด วิชาดนตรีและขับร้อง หมวดวิชาสุขภาพอนามัย หมวดวิชาสังคมศึกษา หมวดวิชาศิลปะศึกษา และ หมวดวิชาศิลปปฏิบัติ

1.32 ความสนใจในกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การเข้าร่วมใน กิจกรรมค่านิยม การกิจกรรมด้านสังคม กิจกรรมด้านกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และการ ทำงานฝีมือ

1.33 ความสนใจในการเลือกอาชีพ ซึ่งมี 2 ประเภท ได้แก่ อาชีพชั้นสูง² (Professional Occupation) เป็นอาชีพที่ต้องเรียนมาก และได้รับการ ฝึกฝนอบรมมากเป็นพิเศษ อาชีพที่จัดอยู่ในระดับนี้ ได้แก่ วิศวกร แพทย์ ครู นักการ เมือง นักการทูต นายความ นายอำเภอ นักธุรกิจ นักบัญชี สถาปนิก เป็นต้น และอาชีพ

²ดู แสงศักดิ์ "โครงการแบบแนวอาชีพ" บทความแบบแนวทางการศึกษา และอาชีพ หน้า 71 - 95

ระดับกลาง (skilled Occupation) เป็นอาชีพที่ต้องการการฝึกฝนมากคนที่จะมี
ความรู้ และมีมือในงาน เป็นระดับอาชีพที่ต้องใช้ทั้งมือและสมองคู่กันไป อาชีพระดับนี้
โดยมาก ต่างประเภทต่าง ๆ อาชีพเช่น ช่างตัดเสื้อ ช่างปูน นอกจากนั้นยังมีอาชีพอื่น คือ
เลขานุการ พนักงานขายเครื่องมีน พยาบาลหรือบุรุษพยาบาล เป็นต้น

2. แบบสอบถามผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาองค์
ประกอบทางครอบครัวของนักเรียน คือ จำนวนพี่น้องของนักเรียน การฝึกฝนเกี่ยวกับระเบียบ
วินัย ความคิดเกี่ยวกับแผนชีวิตในอนาคตของบุตรผู้แนะนำทางการเรียน บุคคลที่เด็กปรับ
ทุกข์ช่วยเหลือมีปัญหา ความใกล้ชิดระหว่างนักเรียนกับบิดามารดา การใช้เวลาว่าง กิจกรรม
ที่หมาย บุคคลที่เด็กยึดถือเป็นแบบอย่าง และการแสดงออกทางอารมณ์

วิธีดำเนินงาน

การดำเนินงานแบ่งเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 เป็นขั้นคัดเลือกทำแบบสอบถาม โดยติดต่ออาจารย์ใหญ่ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย เพื่อขอส่งแบบสอบถามให้นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ระดับชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 1 - 3 และติดต่ออาจารย์ใหญ่ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย เพื่อขอทำ pre-test
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 40 คน

ขั้นที่ 2 ลอกคะแนนสอบกลางปี 2512 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 และ
รายละเอียด เกี่ยวกับอาชีพ การศึกษา และรายได้ของบิดามารดาที่นักเรียนดังกล่าว

ขั้นที่ 3 สร้างแบบสอบถาม นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน นำแบบสอบถามนักเรียน
ไปทำ pre-test นักเรียนโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน
40 คน ก่อนการทดลองกับนักเรียน โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2 อาทิตย์ และ
นำแบบสอบถามผู้ปกครองให้ผู้ปกครองที่มีบุตรเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 จำนวน 40 คน
ลองทำ จากนั้นได้นำแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ มาตรวจแก้ไขจนเรียบร้อย

ขั้นที่ 4 ให้นักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ทำแบบสอบถามในห้องเรียนที่ละระดับชั้น นักเรียนใช้เวลาในการทำแบบสอบถาม ประมาณ 1 ชั่วโมง และให้นักเรียนนำแบบสอบถามผู้ปกครอง ไปให้ผู้ปกครองกรอก แล้วนำมาส่งคืนอาจารย์ประจำชั้น

ขั้นที่ 5 จัดเลือกตัวอย่างประชากร โดยว่าคะแนนของนักเรียนทั้งหมด ในแต่ละระดับชั้น เรียงจากคะแนนสูงสุดไปลดคะแนนต่ำสุด แล้วตัด 25% บน เป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง และ 25% ล่าง เป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ได้จำนวนนักเรียนดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตัวอย่างประชากรจากนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียนที่มีความสามารถ ในการเรียนสูง			จำนวนนักเรียนที่มีความสามารถ ในการเรียนต่ำ		
	นักเรียนชาย	นักเรียนหญิง	รวม	นักเรียนชาย	นักเรียนหญิง	รวม
มัธยมศึกษาปีที่ 1	22	18	40	26	14	40
มัธยมศึกษาปีที่ 2	24	16	40	33	7	40
มัธยมศึกษาปีที่ 3	25	11	36	31	5	36
รวม	71	45	116	90	26	116

สำหรับผู้ปกครองนักเรียนจึงได้แก่ นิตามารดาของนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร จำนวน 232 คน แต่ได้เริ่มแบบสอบถามกับ 192 ฉบับ ทั้งนี้ รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ปกครองของนักเรียนที่จะเป็นข้อมูลของการวิจัยนี้ จึงมีจำนวน 192 คน (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ที่ตอบแบบสอบถาม

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียนที่มีความสามารถ ในการเรียนสูง		จำนวนนักเรียนที่มีความสามารถ ในการเรียนต่ำ	
	จำนวนผู้ปกครอง ที่ตอบแบบสอบถาม	จำนวนผู้ปกครอง ที่ตอบแบบสอบถาม	จำนวนผู้ปกครอง ที่ตอบแบบสอบถาม	จำนวนผู้ปกครอง ที่ตอบแบบสอบถาม
มัธยมศึกษาปีที่ 1	40	34	40	38
มัธยมศึกษาปีที่ 2	40	37	40	31
มัธยมศึกษาปีที่ 3	36	31	36	21
รวม	116	102	116	90

ข้อที่ 6 ตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการทางสถิติ ดังต่อไปนี้ คือ

1. ใช้สถิติ Z-test³ เพื่อเปรียบเทียบค่าความสุขทาง การเงิน
ครอบครัว แผนการอนาคต และงานอาชีพ การเรียน การคบเพื่อนเพศเดียวกัน การคบ
เพื่อนต่างเพศ เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบิดามารดา และความสัมพันธ์
ระหว่างพี่น้องระหว่างนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีความสามารถ
ในการเรียนต่ำ

2. ใช้สถิติ Binomial test แบบ Non paramatic เพื่อ

³ ประทอง กรรณสุข, สถิติศาสตร์สำหรับครู, ไทยวัฒนาพานิช, 2508

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนที่ร้อง และการใช้เวลาว่างเกี่ยวกับสิ่งบันเทิงใจ ระหว่าง
 นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ

3. ใช้อัตราสตติหรือยะ (Percentage) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ อาชีพ การ
 ศึกษา และรายได้ ของนิสิตหรือนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักเรียน
 ที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ

4. ใช้อัตราสตติหรือยะ (Percentage) และ χ^2 - test เพื่อ
 เปรียบเทียบผลรวมถ่วงน้ำหนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีความ
 สามารถในการเรียนต่ำ ในด้านการฝึกฝนเกี่ยวกับระเบียบวินัย ความถี่เกี่ยวกับแผน
 วิชาที่ในอนาคตของบุตร ชูแนะนำทางการเรียน บุคคลที่เด็กปรึกษาด้วยเมื่อมีปัญหา
 และความถี่เกี่ยวกับระหว่างนักเรียนกับบิดามารดา

5. ใช้อัตราสตติหรือยะ (Percentage) และ χ^2 - test เพื่อ
 เปรียบเทียบนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีความสามารถในการ
 เรียนต่ำ ในด้านความสนใจในวิชาเรียน ในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ในการอ่านหนังสือและ
 ในการเลือกอาชีพ กิจกรรมที่อ่าน บุคคลที่เด็กปรึกษาคือเป็นแบบอย่าง และการแสดงออกทาง
 อารมณ์.